

Kontrola stanu technicznego budowli hydroenergetycznych a bieżąca praktyka eksploatacyjna

**Czy i jak protokoły kontroli stanu technicznego i stanu
bezpieczeństwa przekładają się na poprawę tego stanu**

Kontrola stanu technicznego budowli hydroenergetycznych a bieżąca praktyka eksploatacyjna

Podstawowe akty prawne

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 Prawo budowlane

Ustawa z dnia 20 lipca 2017 Prawo wodne

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie

Kontrola stanu technicznego budowli hydroenergetycznych a bieżąca praktyka eksploatacyjna

Podstawowe akty prawne

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 Prawo budowlane

Art. 61. Właściciel lub zarządca obiektu budowlanego jest obowiązany:

- 1) utrzymywać i użytkować obiekt zgodnie z zasadami, o których mowa w art. 5 ust. 2;
- 2) zapewnić, dochowując należytej staranności, bezpieczne użytkowanie obiektu w razie wystąpienia czynników zewnętrznych oddziałujących na obiekt, związanych z działaniem człowieka lub sił natury, takich jak: wyładowania atmosferyczne, wstrząsy sejsmiczne, silne wiatry, intensywne opady atmosferyczne, osuwiska ziemi, zjawiska lodowe na rzekach i morzu oraz jeziorach i zbiornikach wodnych, pożary lub powodzie, w wyniku których następuje uszkodzenie obiektu budowlanego lub bezpośrednie zagrożenie takim uszkodzeniem, mogące spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska.

Kontrola stanu technicznego budowli hydroenergetycznych a bieżąca praktyka eksploatacyjna

Podstawowe akty prawne

Ustawa z dnia 20 lipca 2017 Prawo wodne

Art. 188. 1. Utrzymywanie urządzeń wodnych należy do ich właścicieli i polega na eksploatacji, konserwacji oraz remontach w celu zachowania ich funkcji.

6. Właściciel urządzenia wodnego znajdującego się na śródlądowych wodach powierzchniowych jest obowiązany do zapewnienia obsługi, bezpieczeństwa oraz właściwego funkcjonowania tego urządzenia, z uwzględnieniem wymagań wynikających z warunków utrzymywania wód.

2. W kosztach utrzymywania urządzeń wodnych uczestniczy ten, kto odnosi z nich korzyści. Przepis stosuje się także w przypadku ochrony przed powodzią lub suszą, żeglugi, poboru wód, energetycznego wykorzystania urządzeń wodnych, wprowadzania ścieków lub odprowadzania wody do urządzeń wodnych oraz innych usług wodnych, a także działalności gospodarczej związanej z wykorzystaniem urządzeń wodnych do celów rekreacyjnych, z wyłączeniem działalności wykonywanej przez uprawnionych do rybactwa.

Kontrola stanu technicznego budowli hydroenergetycznych a bieżąca praktyka eksploatacyjna

Wytyczne odnośnie wymagań projektowych, wykonawczych, eksploatacyjnych i kontrolnych

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie

Wytyczne wykonywania badań, pomiarów, ocen stanu technicznego oraz ocen stanu bezpieczeństwa budowli piętrzących wodę; IMGW – PIB, 2020

Kontrola stanu technicznego budowli hydroenergetycznych a bieżąca praktyka eksploatacyjna

Podstawowe akty prawne

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 Prawo budowlane

Art. 62. 1. Obiekty budowlane powinny być w czasie ich użytkowania poddawane przez właściciela lub zarządcę kontroli:

- 1) okresowej, co najmniej raz w roku(...),
- 2) okresowej, co najmniej raz na 5 lat(...),

1a. W trakcie kontroli, o której mowa w ust. 1, należy dokonać sprawdzenia wykonania zaleceń z poprzedniej kontroli.

Kontrola stanu technicznego budowli hydroenergetycznych a bieżąca praktyka eksploatacyjna

Podstawowe akty prawne

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 Prawo budowlane

Art. 70. 1. Właściciel, zarządca lub użytkownik obiektu budowlanego, na których spoczywają obowiązki w zakresie napraw, określone w przepisach odrębnych bądź umowach, są obowiązani w czasie lub bezpośrednio po przeprowadzonej kontroli, o której mowa w art. 62 ust. 1 pkt 1–4a, usunąć stwierdzone uszkodzenia oraz uzupełnić braki, które mogłyby spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia bądź środowiska, a w szczególności katastrofę budowlaną, pożar, wybuch, porażenie prądem elektrycznym albo zatrucie gazem.

2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, powinien być potwierdzony w protokole z kontroli obiektu budowlanego. Osoba dokonująca kontroli jest obowiązana bezzwłocznie przesłać kopię tego protokołu do organu nadzoru budowlanego. Organ nadzoru budowlanego, po otrzymaniu kopii protokołu, przeprowadza bezzwłocznie kontrolę obiektu budowlanego w celu potwierdzenia usunięcia stwierdzonych uszkodzeń oraz uzupełnienia braków, o których mowa w ust. 1.

Kontrola stanu technicznego budowli hydroenergetycznych a bieżąca praktyka eksploatacyjna

Budowle hydrotechniczne w Polsce					
stan na rok 2015 wg raportu NIK					
zapory					327
jazy					2284
śluzy żeglugowe					130
elektrownie wodne					383
ogółem					3500

Kontrola stanu technicznego budowli hydroenergetycznych a bieżąca praktyka eksploatacyjna

obszar		ilość ZBH na obszarze	stan techniczny			stan bezpieczeństwa		
			niedostateczny	dostateczny	dobry	zagrożający bezpieczeństwu	niezagrożający bezpieczeństwu z uwagami	niezagrożający bezpieczeństwu
Polska		108	21%	53%	26%	17%	39%	44%
R Z G W	Białystok	1	0%	100%	0%	0%	100%	0%
	Bydgoszcz	3	0%	67%	33%	0%	33%	67%
	Gdańsk	12	0%	67%	33%	8%	25%	67%
	Gliwice	18	33%	44%	22%	22%	50%	28%
	Kraków	22	36%	55%	9%	36%	45%	18%
	Lublin	1	0%	100%	0%	0%	100%	0%
	Poznań	12	8%	75%	17%	0%	17%	83%
	Rzeszów	5	0%	40%	60%	0%	0%	100%
	Szczecin	1	0%	100%	0%	0%	0%	100%
	Warszawa	8	0%	38%	63%	0%	25%	75%
	Wrocław	25	32%	40%	28%	20%	52%	28%

Kontrola stanu technicznego budowli hydroenergetycznych a bieżąca praktyka eksploatacyjna

Diagnoza

większość budowli hydrotechnicznych poddawana jest okresowym kontrolom z Art. 62 ustawy Prawo budowlane

stan techniczny budowli hydrotechnicznych systematycznie się pogarsza, przybywa obiektów w dostatecznym stanie technicznym i ocenianych jako niezagrażające bezpieczeństwu z uwagami, przy czym ilość uwag zwiększa się

Kontrola stanu technicznego budowli hydroenergetycznych a bieżąca praktyka eksploatacyjna

Diagnoza

szczególne narażone na utratę właściwych parametrów technicznych są ziemne budowle, zarówno stale, jak i okresowo piętrzące wodę

zalecenia i uwagi zawarte w protokołach stanu technicznego i stanu bezpieczeństwa są nagminnie lekceważone przez właścicieli budowli

Kontrola stanu technicznego budowli hydroenergetycznych a bieżąca praktyka eksploatacyjna

Diagnoza

szczególny niepokój budzi brak reakcji na zalecenie odtworzenia bądź uzupełnienia sieci pomiarowej obiektu do stanu wymaganego przez Rozporządzenie w sprawie warunków technicznych i Wytyczne ocen stanu technicznego i bezpieczeństwa

widoczne jest traktowanie przez właścicieli protokołów pokontrolnych jako czegoś, co „ma być, bo ustawa wymaga”, a nie jako wskazówek dla służb eksploatacyjnych i remontowych

Kontrola stanu technicznego budowli hydroenergetycznych a bieżąca praktyka eksploatacyjna

Polska Konferencja Hydroenergetyczna HYDROFORUM 2025
Hotel Perła Południa Rytro, 7-9 października 2025

Kontrola stanu technicznego budowli hydroenergetycznych a bieżąca praktyka eksploatacyjna

Dziękuję za uwagę i proszę o głosy w dyskusji

Katarzyna Trojanowska
Towarzystwo Elektrowni Wodnych